

Sygn. akt: V P 779/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2021 r.

Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Michał Włodarczak

Protokolant: st. prot. sąd. Anna Buńka

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2021 r. w Poznaniu

na rozprawie

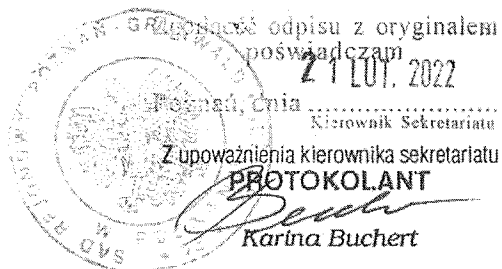
sprawy z powództwa ~~Grupy Skarbowej~~

przeciwko Skarbowi Państwa – Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu

o ustalenie istnienia stosunku służby lub przywrócenie do służby lub odszkodowanie

- I. Oddała powództwo o ustalenie stosunku służby,
- II. Oddała powództwo o przywrócenie do służby,
- III. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 36.770,20 zł tytułem odszkodowania.

sędzia Michał Włodarczak

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w tutejszym Sądzie przeciwko pozwanej Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu powódka ~~XXXXXX~~ wniosła o ustalenie że jej stosunek służbowy jako funkcjonariusza Służby Celno-Skarbowej na stanowisku młodszego eksperta Służby Celno – Skarbowej w stopniu starszego sierżanta nadal trwa nieprzerwanie od 1 marca 2007 roku ewentualni w razie uznania przez Sąd iż stosunek służbowy został przerwany/ ustał wskutek przyjęcia propozycji pracy o przywrócenie jej do Służby Celno – Skarbowej jako funkcjonariusza Służby Celno – Skarbowej na poprzednie warunki zatrudnienia sprzed 31 maja 2017 roku, z uwagi na to, że procedura wręczenia mi propozycji pracy była niezgodna z przepisami prawa bowiem zgodnie z art. 165 PwKAS powódka winna otrzymać propozycję służby. Nadto powódka wskazała, że z uwagi na swoją sytuację osobistą i życiową nie mogła sobie pozwolić na odmowę przyjęcia tej propozycji (jej przyjęcie było na swój sposób wymuszone). Powódka podała, że wręczenie jej propozycji pracy było aktem dyskryminującym powódkę i niesprawiedliwym zważywszy na okoliczności w jakich inni funkcjonariusze dostawali propozycje służby. Powódka wskazała, że taką propozycję dostało wiele osób, które miały niższe kwalifikacje a dotychczasowy przebieg służby był gorszy. Powódka wniosła w razie uznania, że brak jest podstaw do przywrócenia jej do służby o zasądzenie maksymalnego odszkodowania przewidzianego prawem w sytuacji uznania, że rozwiązanie stosunku służby było niezgodne z prawem. Ponadto powódka wniosła o zasądzenie od pozwanej na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W piśmie z 31 lipca 2019 roku (k. 34-36v) powódka uzupełniła braki formalne pozwu, wskazując m. in., że wartość odszkodowania wynosi 36.770,20 zł.

W odpowiedzi na pozew (k. 48-52v) pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwana wskazała, że procedura wręczenia powódce propozycji pracy była zgodna z prawem i brak jest podstaw do uznania, że osobie pełniącej służbę można złożyć jedynie propozycję służby. Nadto pozwana podniosła, że składając powódce propozycję pracy wzięła pod uwagę zarówno szczególne kwalifikacje powódki, jak i przebieg dotychczasowej służby oraz doświadczenie związane z realizacją zadań komórki organizacyjnej. Pozwana podała, że brak jest podstaw do wyliczenia odszkodowania w oparciu o art. 250 uKAS, bowiem gdyż warunkiem otrzymania tych świadczeń jest nieotrzymanie propozycji pracy albo odmowa przyjęcia propozycji, a nadto brak jest odstaw do

zasądzenia odszkodowania na podstawie Kp gdyż powódka nie była wcześniej zatrudniona na podstawie umowy o pracę.

W piśmie z 30 grudnia 2019 roku (k. 63-72) powódka podtrzymała swoje stanowisko, a nadto sprostowała oznaczenie pozwanej jako Izba Administracji Skarbowej w Poznaniu.

W toku postępowania Związek Zawodowy Celnicy PL złożył wniosek o przystąpienie do postępowania (k. 226-231) i o ustalenie, że stosunek służby powódki w Służbie Celno - Skarbowej trwa nieprzerwanie od 1 marca 2017 roku. Akt mianowania do służby czy akt zwolnienia ze służby stanowią decyzje administracyjne, a stosunek służbowy służb mundurowych to stosunek administracyjnoprawny. Mianowanie i zwolnienie ze służby powinno być procesyjnie określone, a w ustawie Przepisy wprowadzające KAS nie ma mowy o decyzji administracyjnej w kontekście propozycji pracy. Propozycja pracy stanowi akt zwalniający ze służby niezależnie od tego czy propozycja ta zostanie przez funkcjonariusza przyjęta czy też nie. Brak charakteru decyzji administracyjnej powoduje, że konstrukcja propozycji pozbawia funkcjonariusza dochodzenia praw na drodze sądowej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka ~~Katarzyna~~ została zatrudniona w Urzędzie Celnym w Poznaniu od dnia 23 lutego 1998 roku. 1 czerwca 2000 roku powódka została mianowana do służby przygotowawczej na stanowisko młodszego kontrolera celnego, stopień służbowy starszy rewident celny. 23 marca 2001 roku powódka została mianowana do służby stałej na stanowisko młodszego dnia 1 marca 2017 roku powódka pełniła służbę w Izbie Celnej w Poznaniu na stanowisku młodszego eksperta Służby Celnej w stopniu starszego aspiranta celnego, a od 1 marca 2017 roku służbę na tym samym stanowisku i w takim samym stopniu powódka pełniła w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu w Dziale Kontroli Podatkowej i Kontroli Celno - Skarbowej. Powódka była osobą wielokrotnie wyróżnianą i nagradzaną. Powódka była koordynatorem ds. Bezpieczeństwa produktów, ochrony środowiska i pozostałych ograniczeń pozataryfowych. Wynagrodzenie powódki od 1 marca 2017 roku do 31 maja 2017 roku obliczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło po ~~6 237~~ zł brutto miesięcznie.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: dokumenty w aktach osobowych powódki, zaświadczenie o zarobkach (k. 39, k. 54-55), pismo z 6.03.2019 r. (k. 73-74)

Z dniem 1 marca 2017 roku Izba Administracji Skarbowej połączyła się z Izbą Celną oraz Urzędem Kontroli Skarbowej, mającymi siedzibę w tym samym województwie. Z uwagi na powyższe Izba Administracji Skarbowej w Poznaniu z dniem 1 marca 2017 roku połączyła się z Izbą Celną w Poznaniu. Dnia 1 marca 2017 roku funkcjonariusze służby celnej stali się funkcjonariuszami służby celno-skarbowej. Z dniem 1 marca 2017 roku na stanowisko Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu została powołana ~~Agata [imię]~~. Zmiana struktur celnych, podatkowych i skarbowych i połączenie tych instytucji i pracodawców to znaczy Izby Celnej, Urzędu Kontroli Skarbowej i Izby Administracji Skarbowej spowodowała również określenie nowego planu etatów dla nowego pracodawcy.

Okoliczności bezsporne, a nadto dowód: zeznania powódki (k. 445 w zw. z k. 271-272), akt powołania z 28.02.2017 r. (k. 56), zeznania świadka ~~[imię]~~ (k. 352-259v)

W piśmie z dnia 24 lutego 2017 roku ówczesny Szef Krajowej Administracji Skarbowej podał, iż na podstawie art. 165 ust. 7 ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej kryteriami jakimi mają kierować się Dyrektorzy Izb Krajowej Administracji Skarbowej składając propozycję pracy bądź służby są:

- posiadane przez pracownika/funkcjonariusza kwalifikacje,
- przebieg dotychczasowej pracy lub służby,
- dotychczasowe miejsce zamieszkania.

W piśmie podano, iż szczególnie rozważnie należy traktować propozycję pracy/służby dla osób, które będą zmieniały swój status zatrudnienia, tj. pracowników, którzy otrzymają propozycję służby oraz funkcjonariuszy, którym składane będą propozycje pracy. W piśmie wskazano nadto, iż limity funkcjonariuszy przyznane poszczególnym Izbom Administracji Skarbowej powinny być wykorzystane do złożenia propozycji służby osobom, które będą realizowały zadania zarezerwowane w ustawie dla funkcjonariuszy służby celno-skarbowej. Niedopuszczalnym jest składanie propozycji służby dla osób przewidzianych do realizacji zadań z zakresu wsparcia lub orzecznictwa.

Polecenie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej dotyczyło tego, aby pracownicy przechodzili bezpośrednio do zadań, którymi się zajmowali. Chodziło o zapewnienie ciągłości w funkcjonowaniu administracji.

Dowód: pismo z 24.02.2017 r. (k. 189-191), zeznania świadka Michała ~~[imię]~~ (k. 203 – 206)

Decyzją nr 12/17 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 21 marca 2017 roku powołano zespół do spraw opiniowania propozycji pracy oraz służby dla podległych

Dyrektorowi Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu pracowników lub funkcjonariuszy. W zespole uczestniczyli przedstawiciele pracodawcy i przedstawiciele strony społecznej. W skład zespołu weszli: Dariusz ~~XXXXXX~~, Jerzy ~~XXXXXX~~, Michał ~~XXXXXX~~, Arletta ~~XXXXXX~~ i Mariola ~~XXXXXX~~. Przedmiotem pracy zespołu był udział w procesie opiniowania wskazanych przez Dyrektora propozycjach pracy oraz służby dla podległych Dyrektorowi pracowników i funkcjonariuszy, w szczególności poprzez określenie generalnych zasad jakie przyjmie pracodawca przedstawiając pracownikom i funkcjonariuszom propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia lub służby, przeprowadzenie analizy przebiegu pracy lub służby pracowników oraz funkcjonariuszy. Zespół kierował się dwoma zasadami, tj. po pierwsze wytycznymi Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, czy tym, że niedopuszczalne było, aby złożyć propozycję służby pracownikowi, który wykonywałby sprawy związane z orzecznictwem czy też postępowaniami podatkowymi. Natomiast drugim kryterium, które brano pod uwagę było doświadczenie. Zespół nie sporządzał protokołów ze spotkań, weryfikacja pracowników, którym składano propozycje nie była dokumentowana. Analizy dokonywano na podstawie wyciągu z informacji pozyskanych z akt osobowych. Zespół miał charakter opiniodawczy. Faktycznie wstępnej kwalifikacji pracowników dokonywali pracownicy zatrudnieni na stanowiskach kierowniczych zgodnie z hierarchią podległości służbowej, a zasadą ogólną była kontynuacja wykonywanych wcześniej zadań przez pracowników posiadających doświadczenie w określonym zakresie. Zadania wykonywane przez powódkę zostały w regulaminie organizacyjnym przypisane do zadań wykonywanych w izbie administracji skarbowej, rozumianej jako jednostka nadrzędna nad urzędami skarbowymi i urzędem celno - skarbowym. W tej jednostce nie zostały umiejscowione etatu funkcjonariuszy, ponieważ nie były niezbędne do zabezpieczenia wykonywania zadań Izby, a całość puli etatów funkcjonariuszy służby celno - skarbowej została przekazana do Wielkopolskiego Urzędu Celno - Skarbowego w Poznaniu. Nie zostały stworzone kryteria doboru pracowników, dobór następował uznaniowo, przyporządkowanie poszczególnych komórek organizacyjnych i osób do nowej struktury następowało automatycznie. W większości osoby, które otrzymały propozycję do KAS, w tym także powódka, pozostawały na swoich dotychczasowych komórkach organizacyjnych, które miały nowe nazwy i wykonywały dotychczasowe zadania. Nie dokonano analizy przebiegu służby powódki.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: decyzja z 21.03.2017 r. (k. 196), zeznania świadka Dariusza ~~XXXXXX~~ (k. 344-350v), zeznania świadka Agnieszki ~~XXXXXX~~ (k. 352-359v), zeznania powódki (k. 445 w zw. z k. 271-272), zeznania świadka Michała ~~XXXXXX~~ (k. 361-367v), zeznania świadka Jerzego ~~XXXXXX~~ (k. 369-377), zeznania świadka Marioli ~~XXXXXX~~ (k. 379-387)

Pismem z 31 marca 2017 roku Sekretarz Stanu Szef Krajowej Administracji Skarbowej wskazał, że m. in. w Poznaniu zwiększa o 4% limit etatów przeznaczonych dla funkcjonariuszy w ramach rezerwy kadrowej. W Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu nie została utworzona rezerwa kadrowa funkcjonariuszy celno-skarbowych. Grupa Reagowania Kryzysowego została utworzona w 2019 roku na polecenie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: pismo z 31.03.2017 r. (k. 192-195), pismo z 17.08.2020 r. (k. 198-205v), pismo z 17.09.2020 r. (k. 282-282v), pismo z 26.03.2019 r. (k. 284-284v), pismo z 18.07.2019 r. (k. 285-285v)

Pismem z 14 kwietnia 2017 roku powódka zwróciła się do pozwanej z prośbą o pozostawienie jej w rezerwie kadrowej jako funkcjonariusza nie wykonującego bezpośrednio zadań zarezerwowanych wyłącznie dla formacji mundurowej.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: pismo z 14.04.2017 r. (k. 222-225v)

Pismem z 22 maja 2017 roku Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu złożył powódce propozycję określającą warunki zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu:

- umowa o pracę na czas nieokreślony,
- stanowisku służbowe – starszy ekspert skarbowy, zaliczane do grupy stanowisk samodzielnych w służbie cywilnej,
- miejsce wykonywania pracy – Poznań,
- komórka organizacyjna – Dział Kontroli Podatkowej i Kontroli Celno - Skarbowej w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu,
- wynagrodzenie miesięczne: zasadnicze według mnożnika ~~1,2~~ kwoty bazowej dla członka korpusu służby cywilnej i dodatek za wieloletnią pracę w służbie cywilnej w wysokości 19 % miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, dodatek ten wzrasta o 1% za każdy następny rok pracy aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego,
- pełny wymiar czasu pracy.

Wyżej wskazane warunki zatrudnienia po ich przyjęciu miały obowiązywać od dnia następującego po dniu przyjęcia propozycji.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: pismo z 22.05.2017 r. (k. 8),

W odpowiedzi na powyższą propozycję, powódka pismem z 31 maja 2017 roku wezwała pozwaną do złożenia propozycji służby oraz do wydania stosownej decyzji administracyjnej postaci propozycji służby w Służbie Celno - Skarbowej. W piśmie z 26 czerwca 2017 roku pozwana podała, że przepisy ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej nie przewidują trybu odwoławczego od propozycji zatrudnienia przedkładanej funkcjonariuszowi i złożona propozycja znajduje oparcie w przepisach prawa. Nadto w kolejnym piśmie z 26 czerwca 2017 roku pozwana wskazała, że ustawa Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej nie wskazują, by propozycja pracy dla funkcjonariusza miała mieć charakter decyzji. Takie samo stanowisko pozwana wyraziła w kolejnych pismach z 30 czerwca 2017 roku.

Nadto powódka 31 maja 2017 roku złożyła odwołanie od otrzymanej propozycji zawierającej decyzję o zwolnieniu ze służby do Sekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: pismo z 31.05.2017 r. (k. 9-9v), odwołanie z 31.05.2017 r. (k. 10-19v), pismo z 26.06.2017 r. (k. 20-20v), pismo z 30.06.2017 r. (k. 21-21v), pismo z 26.06.2017 r. (k. 28-28v), pismo z 30.06.2017 r. (k. 29-29v)

W piśmie z 6 lipca 2017 roku powódka złożyła wniosek do Zespołu do monitorowania realizacji porozumienia z 1 marca 2017 roku o ponowne rozpoznanie propozycji pracy. W dniu 5 lutego 2018 roku powódka złożyła uzupełnienie do powyższego wniosku.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: pismo z 6.07.2017 r. (k. 22-26), pismo z 5.02.2018 r. (k. 27-27v)

Powódka przyjęła propozycję pozwanej, kierując się względami ekonomicznymi.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: zeznania powódki (k. 445 w zw. Z k. 271-272)

W piśmie z 25 lipca 2019 roku powódka wezwała pozwaną do wydania aneksu do aktu mianowania, sprostowania propozycji określającej warunki zatrudnienia, naliczenia dodatku za wieloletnią służbę za 2019 rok oraz naliczenie urlopu dodatkowego za 2018 i 2019 rok.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: wezwanie z 25.07.2019 r. (k. 76-80v)

Pismem z 6 sierpnia 2019 roku pozwana złożyła powódce propozycję przeniesienia do pełnienia służby w Służbie Celno - Skarbowej w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu w pełnym wymiarze czasu służby, z następującymi warunkami

- 1) data przekształcenia stosunku pracy w stosunek służbowy - 1 października 2019 roku,
- 2) Miejsce służby - Wielkopolski Urząd Celno- Skarbowy w Poznaniu - Pion Zwalczania Przestępczości Ekonomicznej - Pierwszy Referat Dochodzeniowo - Śledczy,
- 3) Rodzaj służby - służba stała,
- 4) Stanowisko służbowe - młodszy ekspert Służby Celno-Skarbowej - zaliczone do kategorii eksperckich stanowisk służbowych funkcjonariuszy,
- 5) Stopień służbowy - starszy aspirant,
- 6) Uposażenie: zasadnicze wg mnożnika ~~0,518~~ kwoty bazowej ustalonej w ustawie budżetowej, dodatek za stopień służbowy wg mnożnika 0,518 kwoty bazowej ustalonej w ustawie budżetowej, dodatek za wieloletnią służbę wg zasad obowiązujących dla funkcjonariuszy.

W pouczeniu wskazano, że członek służby cywilnej w terminie 7 dni od dnia otrzymania propozycji przeniesienia do pełnienia służby w Służbie Celno - Skarbowej składa pisemne oświadczenie o przyjęciu albo odmowie propozycji. Dotychczasowy stosunek pracy członka korpusu służby cywilnej, który przyjął propozycję, przekształca się w stosunek służbowy na podstawie aktu mianowania. Stosunek pracy członka korpusu służby cywilnej, który odmówił przyjęcia złożonej propozycji nie ulega zmianie.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: pismo z 6.08.2019 r. (k. 81)

W dniu 28 października 2019 roku powódka złożyła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na postanowienie Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z 26 września 2019 roku w przedmiocie stwierdzenia niedopuszczalności odwołania od zaskarżonej decyzji Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu w przedmiocie odmowy wydania aneksu do aktu mianowania.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: skarga z 28.10.2019 r. (k. 82-91)

Propozycje pełnienia służby w Służbie Celno-Skarbowej otrzymało 436 funkcjonariuszy, którzy na dzień 28 lutego 2017 roku pełnili służbę w Służbie Celnej.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: pismo z 5.08.2020 r. (k. 183-183v)

Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego na podstawie wyżej wskazanych dowodów, w tym dokumentów także zgromadzonych w aktach osobowych powódki, zeznań świadków oraz przesłuchania stron z ograniczeniem do strony powodowej.

Dokumenty zgromadzone w aktach sprawy Sąd uznał za w pełni prawdziwe, zostały one bowiem sporządzone przez uprawnione do tego organy, ich autentyczność i prawdziwość nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a i Sąd nie znalazł powodów by podważać ich wiarygodność z urzędu.

Zeznaniom świadków: Dariusza [REDACTED] (k. 344-350v), Michała [REDACTED] (k. 361-367v), Jerzego [REDACTED] (k. 369-377) i Agnieszki [REDACTED] (k. 352-359v) Sąd dał wiarę w zakresie w jakim były one przydatne dla rozpoznania w niniejszej sprawie. Świadkowie wskazali, że powołany zespół do spraw opiniowania propozycji pracy oraz służby był tylko organem opiniodawczym. Decyzję podejmował Dyrektor na podstawie rekomendacji kierowników jednostek. Przyznali, że opinię wydawano na podstawie wyciągu z akt osobowych, jednak podstawą było zachowanie ciągłości wykonywanych zadań. Zespół nie protokołował przebiegu spotkań ani nie sporządzał dokumentacji oceny poszczególnych osób. Zeznania były spójne i wzajemnie ze sobą korespondowały.

Zeznaniom świadka Marioli [REDACTED] (k. 379-387) Sąd także dał wiarę. Świadek wprost wskazała, że rola wyżej wskazanego zespołu była niewielka, gdyż decyzje o tym komu zaproponować pracę, a komu służbę były podejmowane niejako z automatu, bez stworzenia kryteriów i głębszej analizy. Zeznania świadka były logiczne i w zakresie istotnym dla rozpoznania sprawy znalazły potwierdzenie w zeznaniach pozostałych świadków, które Sąd uczynił podstawą ustaleń faktycznych.

Sąd nie uczynił podstawą ustaleń stanu faktycznego zeznań świadka Arletty [REDACTED] (k. 399-407) bowiem były one nieprzydatne z uwagi na wskazanie świadka, iż nie ma wiedzy odnośnie okoliczności na jakie został dopuszczony dowód z jej przesłuchania lub też ich nie pamięta.

Dowód z przesłuchania powódki (k. 445 w zw. z k. 271-272) był w ocenie Sądu był wiarygodny. Powódka przedstawiła przebieg swojej kariery i zakres wykonywanych obowiązków. Jej zeznania w przeważającej mierze miały charakter sprawozdawczy, a strona pozwana ich nie kwestionowała.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo o ustalenie, iż stosunek służby nadal trwa a także o przywrócenie do służby okazały się bezpodstawne, natomiast Sąd uznał zasadność powództwa alternatywnego o zasądzenie odszkodowania.

Wskazać należy, iż stan faktyczny zaistniały w sprawie nie był co do zasady sporny. Nie kwestionowała go ani strona powodowa, ani strona pozwana. W szczególności bezspornym było, że powódka dotychczas pełniąca służbę jako funkcjonariusz otrzymała propozycję zatrudnienia na podstawie stosunku pracy, którą przyjęła.

Z dniem 1 marca 2017 roku weszła w życie ustawa z dnia 16 listopada 2016 roku o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 508). Art. 1 ust. 2–3 ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku o Krajowej Administracji Skarbowej stanowi, że Krajowa Administracja Skarbowa stanowi wyspecjalizowaną administrację rządową wykonującą zadania z zakresu realizacji dochodów z tytułu podatków, należności celnych, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz ochrony obszaru celnego Unii Europejskiej, a także zapewniającą obsługę i wsparcie podatnika i płatnika w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych oraz obsługę i wsparcie przedsiębiorcy w prawidłowym wykonywaniu obowiązków celnych. W ramach KAS wyodrębnia się Służbę Celno-Skarbową, będącą jednolitą i umundurowaną formacją, którą tworzą funkcjonariusze.

Krajowa Administracja Skarbowa (KAS) to połączenie administracji podatkowej, kontroli skarbowej i Służby Celnej. Organami KAS są:

- minister właściwy do spraw finansów publicznych;
- Szef Krajowej Administracji Skarbowej;
- dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej;
- dyrektor izby administracji skarbowej;
- naczelnik urzędu skarbowego;
- naczelnik urzędu celno-skarbowego.

Zgodnie zaś z art. 160 ust. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1948), z dniem 1 marca 2017 roku Izba Administracji Skarbowej połączyła się z Izbą Celną oraz Urzędem Kontroli Skarbowej, mającymi siedzibę w tym samym województwie. W niniejszym przypadku Izba Administracji Skarbowej w Poznaniu z dniem 1 marca 2017 roku połączyła się Izbą Celną w Poznaniu. Z dniem 1 marca 2017 roku funkcjonariusze służby celnej stali się funkcjonariuszami służby celno-skarbowej.

W ramach dokonywanej reformy administracji skarbowej i celnej organ musiał uzyskać pewną swobodę w zakresie doboru kadr i ustalenia nowych warunków służby i pracy. Swoboda ta nie oznacza jednak dowolności i arbitralności i w każdym przypadku organ musi uzasadnić wybór określonej opcji przewidzianej w art. 165 ust. 7 Przepisów wprowadzających ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej.

Jak stanowi więc art. 165 ust. 1 przedmiotowej ustawy pracownicy zatrudnieni w izbach skarbowych stają się, z zastrzeżeniem art. 170, pracownikami zatrudnionymi w izbach administracji skarbowej i zachowują ciągłość pracy. W sprawach wynikających ze stosunku pracy stosuje się przepisy dotychczasowe. Pracownicy zatrudnieni w izbach administracji skarbowej otrzymują, nie później niż do dnia 28 lutego 2017 r., pisemną informację o miejscu wykonywania obowiązków służbowych, jeżeli ulega ono zmianie. Brak informacji w tym terminie jest równoznaczny z powierzeniem wykonywania obowiązków służbowych w dotychczasowym miejscu, z zastrzeżeniem ust. 4. (art. 165 ust. 2). Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, dyrektor izby administracji skarbowej oraz dyrektor Krajowej Szkoły Skarbowości składają odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do dnia 31 maja 2017 r., pisemną propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, która uwzględnia posiadane kwalifikacje i przebieg dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania (art. 165 ust. 7).

Zgodnie z przepisem art. 170 ust 2 ww. ustawy pracownik albo funkcjonariusz, któremu przedstawiono propozycję zatrudnienia albo pełnienia służby, składa w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia propozycji. Niezłożenie oświadczenia w tym terminie jest równoznaczne z odmową przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza traktuje się jak zwolnienie ze służby (art. 170 ust. 3).

Sąd nie podziela zasadności stanowiska powódki co do takiego rozumienia art. 165 ust. 7 przedmiotowej ustawy, które przyjmuje, że dotychczasowym funkcjonariuszom można było zaproponować jedynie dalsze pełnienie służby. Przedstawiona powodowi propozycja zatrudnienia znajdowała oparcie w przepisach prawa.

Z artykułu 165 ust. 7 ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej wynika obowiązek właściwego organu do złożenia - w określonym w niej terminie - propozycji zatrudnienia lub służby na nowych warunkach. Jednocześnie ustawodawca pozostawił uznaniu organu rozstrzygnięcie o tym, jaka to będzie propozycja (zatrudnienia, czy służby). Użyty w przepisie art. 165 ust. 7 Przepisów

wprowadzających ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej wyraz „odpowiednio” dotyczy właściwości organu, w dyspozycji którego pozostają pracownicy i funkcjonariusze, którym należy złożyć propozycję i w żadnym wypadku nie ogranicza tego organu w wyborze rodzaju proponowanej podstawy zatrudnienia. Nie oznacza więc, że w przypadku funkcjonariuszy przedkładana propozycja może dotyczyć wyłącznie nowych warunków służby.

Wskazuje także na to art. 171 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym w przypadku przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby, z dniem określonym w propozycji, dotychczasowy:

- 1) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony,
 - 2) stosunek służby w służbie przygotowawczej albo stałej
- przekształca się odpowiednio w stosunek pracy albo służby w służbie celno-skarbowej, odpowiednio na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony, mianowania do służby przygotowawczej albo służby stałej.

Brzmienie art. 165 ust. 7 ustawy wskazuje, że ustawodawca pozostawił kierownikom jednostek organizacyjnych autonomiczne prawo w zakresie składania rodzaju propozycji (zatrudnienie na podstawie umowy o pracę albo propozycja pełnienia służby) pracownikom i funkcjonariuszom tej jednostki, co oznacza, że propozycja zatrudnienia albo służby może zostać przedłożona zarówno pracownikowi, jak i funkcjonariuszowi. Wyrażenie „odpowiednio” użyte w przepisie oznaczało, że kierownicy jednostek mogli składać zarówno funkcjonariuszom, jak i pracownikom propozycje określające nowe warunki zatrudnienia lub też służby. Złożenie propozycji służby mogło być przedstawione zarówno funkcjonariuszowi, jak i pracownikowi, tak samo złożenie propozycji pracy mogło być złożone zarówno pracownikowi, jak i funkcjonariuszowi.

Nie można wywieść z przepisów ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej podstawy prawnej dla istnienia obowiązku organu przedstawienia propozycji pełnienia służby. Z normy art. 165 ust. 7 Przepisów wprowadzających wynika uprawnienie właściwego organu do złożenia w określonym w niej terminie propozycji zatrudnienia lub służby na nowych warunkach. Jednocześnie ustawodawca pozostawił uznaniu organu rozstrzygnięcie o tym, jaka to będzie propozycja (zatrudnienia czy służby). Innymi słowy ustawodawca w celu przeprowadzenia reformy nie wykluczył prawnej możliwości złożenia funkcjonariuszowi celnemu propozycji zatrudnienia w ramach stosunku pracy, a nie służby. Na mocy art. 171 ust. 1 Przepisów wprowadzających dochodzi do zmiany podstawy zatrudnienia funkcjonariusza służby celno-skarbowej (akt mianowania zostaje zastąpiony umową o pracę) i ewentualnie innych elementów

właściwych dotychczasowemu stosunkowi służby, takich jak rodzaj pracy (zajmowane stanowisko), miejsce pracy czy wynagrodzenie zasadnicze. Samo przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy jest skutkiem wyrażenia woli przez pracownika polegającego na przyjęciu propozycji zatrudnienia, która w swych następstwach bardziej zbliżona jest do wypowiedzenia zmieniającego przewidzianego w Kodeksie pracy niż do załatwienia sprawy w formie decyzji administracyjnej.

Artykuł 165 ust. 7 ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej uprawnia organ w ramach przeprowadzanej reformy służb skarbowej i celnej do wyboru – oczywiście w granicach uznania administracyjnego – grupy funkcjonariuszy i pracowników dawnych służb, którym przedłoży propozycje służby lub pracy w nowej służbie celno-skarbowej i grupy, której takich propozycji nie złoży, a w ramach tej pierwszej do ustalenia im nowych warunków służby lub pracy. Jedynym kryterium tych wyborów i zaoferowanych warunków ustawodawca uczynił: „posiadane kwalifikacje i przebieg dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania”.

Powódka podnosiła, że przyjęła propozycję pracy ze względów ekonomicznych podając, że została do tego niejako przymuszona. Wskazać w tym miejscu należy, iż sam fakt podjęcia przez powódkę decyzji o przyjęciu propozycji pozwanej z uwagi na to, że nie chciała utracić źródła dochodu i nie chciała ryzykować odmowy w oczekiwaniu na decyzję nie powoduje nieważności decyzji. Nie było to oświadczenie złożone pod wpływem błędu czy groźby. Powódka mimo wszystko przyjęła propozycję, przy czym należy wskazać iż ten fakt nie wyklucza dochodzenia roszczeń na drodze sądowej. Nadto powódka nie złożyła oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli.

Nie zasługiwały zatem na uwzględnienie twierdzenia powódki, że jej stosunek służby na podstawie aktu mianowania od dnia 1 marca 2017 roku nadal istnieje. Jak również nie było podstaw do przywrócenia powódki do służby. Propozycje warunków zatrudnienia lub służby stanowią mieszczącą się w granicach władztwa służbowego czynność organu, będącą etapem realizacji ustawowego stanu faktycznego, którego dopełnieniem jest oświadczenie funkcjonariusza/pracownika o przyjęciu propozycji albo o odmowie przyjęcia propozycji lub niezłożenie oświadczenia. Powódka zaś w ustawowym terminie złożyła oświadczenia o przyjęciu propozycji, a zatem strony zawarły w niniejszym przedmiocie porozumienie. Z uwagi na powyższe stosunek służbowy powódki wygasł. Natomiast dopuszczalnym zachowaniem właściwego organu wobec funkcjonariuszy służby celno-skarbowej, była możliwość dalszego przekształcenia stosunku służbowego, tym razem w stosunek pracy (tzw. „ucywilnienie”), co z

kolei następowało poprzez przyjęcie przez dotychczasowego funkcjonariusza pisemnej propozycji zatrudnienia (art. 165 ust. 7 i art. 170 ust. 2 ustawy wprowadzającej).

Reasumując, w przedmiotowej sprawie uznać należało, iż zaproponowanie powódce nowych warunków pracy a następnie ich przyjęcie, spowodowały zakończenie stosunku służby, a ustawodawca nie przewidział możliwości jego przywrócenia czy też nakazania jego ponownego nawiązania na podstawie orzeczenia Sądu. Wobec powyższego, Sąd w punkcie I. wyroku oddalił powództwo o ustalenie stosunku służby, a w punkcie II. wyroku oddalił powództwo o przywrócenie do służby.

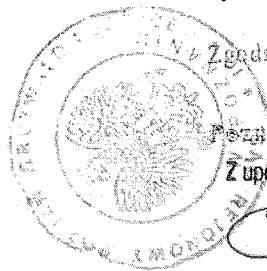
Sąd po analizie materiału dowodowego, stwierdził, iż proces oraz kryteria doboru osób, którym złożono propozycje służby lub pracy nie zostały sformułowane przez pozwaną w taki sposób by uznać je za obiektywne i weryfikowalne.

Tylko ustalenie rzeczywistych przyczyn wyboru wobec konkretnego funkcjonariusza danego ustawowego rozwiązania (zaoferowania zatrudnienia, a nie kontynuacji pełnienia służby) gwarantuje możliwość dokonania sądowej kontroli tego, czy organ w sposób zgodny z ustawowymi przesłankami, a nie dowolny i autorytarny różnicował sytuację prawną funkcjonariuszy celno-skarbowych w kontekście zasady równego dostępu do służby publicznej, określonej w art. 60 Konstytucji RP. W niniejszej sprawie stwierdzono, że przed podjęciem decyzji o typie złożonej propozycji nie dokonywano indywidualnej oceny osób zatrudnionych, propozycja ta była składana automatycznie, bez dokonania rzeczowej i bezstronnej analizy dotychczasowego przebiegu służby. Pozwana nie stworzyła żadnej procedury, ani kryteriów doboru, nie była prowadzona żadna dokumentacja na podstawie której dokonano oceny, którym funkcjonariuszom zaproponować służbę, a którym stosunek pracy. Takie postępowanie pozwanej stanowi naruszenie prawa, bowiem decyzja o złożeniu określonej propozycji winna zawierać uzasadnienie i jasne wytyczne i kryteria, które są winny poddawać się weryfikacji mimo określonych ustawą ogólnych przesłanek. Tym bardziej, że zgodnie z przepisami dyrektorzy izb administracji skarbowej mieli w tym zakresie pełną swobodę działania, aby móc dostosować kadrę izby administracji skarbowej do potrzeb tej jednostki organizacyjnej. Funkcjonariusz, jak i pracownik musi mieć jasność co do zastosowanych kryteriów i konkretny punkt odniesienia. W związku z powyższym doszło do naruszenia zasady niedyskryminacji w zatrudnieniu powódki, albowiem w braku odmiennych dowodów należy domniemywać, że dobór pracowników był całkowicie subiektywny i nie opierał się na jakichkolwiek kryteriach. Nadto brak jest dowodów przeciwnych. Tym samym roszczenie alternatywne zgłoszone przez powódkę o zasądzenie na jej rzecz odszkodowania w kwocie 36.770,20 zł było w pełni zasadne.

Wskazać w tym miejscu należy, iż orzekając o wysokości odszkodowania Sąd posiłkował się treścią art. 250 ustawy o KAS.

W związku z powyższym, w punkcie III. sentencji wyroku Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 36.770,20 zł tytułem odszkodowania.

Sędzia Michał Włodarczak

Zgodność odpisu z oryginałem
poświadczam

21 LUT. 2022

Poznań, dnia

Kierownik Sekretariatu

Z upoważnienia kierownika sekretariatu

PROTOKOLANT

Karina Buchert
Karina Buchert